

Inginer/Beneficiar în urma solicitării în acest sens venite de la Antreprenor la momentul finalizării lucrărilor (fără implicarea vreunui reprezentant al autorităților publice) este diferit de procedura de recepție reglementată de legislația din România, conform Hotărârii de Guvern nr. 273/1994 (privind aprobarea Regulamentului de recepție a lucrărilor de construcții și instalățiilor aferente acestora) și, drept urmare, trebuie corelată cu aceasta. Pentru beneficiar este avantajos ca emiterea procesului verbal de recepție la terminarea lucrărilor să constituie o condiție precedentă emiterii certificatului de recepție reglementat de contract.

Relația dintre Perioada de Notificare a Defectelor și termenul garanției legale ar trebui precizată cu atenție în contract. Antreprenorii străini ar trebui să își cunoască responsabilitățile impuse de prevederile legii române privind lucrările de construire. Termenul de garanție legală încep să curgă numai de la expirarea Perioadei de Notificare a Defectelor și ele trebuie să completeze și nu să înlocuiască garanția legală pentru vicii reglementată contractual.

Condițiile particulare ar trebui să facă o corelare între emiterea certificatului la finalizarea perioadei de notificare a defectelor (Performance Certificate) și recepția finală prevăzută de legea română (HG 273/1994). Toate consecințele juridice decurgând din recepție ar trebuie definite prin contract, inclusiv transferul riscului lucrărilor.

Clauzele de reziliere a contractului trebuie adaptate dreptului român, pentru a exclude intervenția instanțelor și a nu lăsa să treneze dispute privind îndreptățirea unei părți de a rezilia contractul, blocând proiectele până la pronunțarea unei rezilieri judiciare.

Cele mai multe dintre formele contractuale FIDIC prevăd existența unui organ specializat de soluționare a disputelor, i.e. Comisia de Soluționare a Disputelor. De obicei, aceasta este o comisie tehnică care nu are de fiecare dată cunoștințele necesare despre prevederile legale aplicabile contractului. De aceea, se impune atenție în selectarea membrilor acestor comisii. Acest organ de decizie neinstituționalizat poate fi organizat ad-hoc, atunci când este implicat în

relația dintre părți doar după nașterea disputei sau poate fi organizat de la începutul executării contractului pentru a preveni transformarea în dispute a problemelor ce se ivesc între părți.

Trebuie precizat însă că partea câștigătoare într-o procedură în fața Comisiei de Soluționare a Disputelor nu beneficiază de puterea coercitivă a statului în punerea în executare a respectivei decizii. Partea nemulțumită poate recurge însă la arbitraj, în cazul în care cealaltă parte nu respectă decizia Comisiei de Soluționare a Disputelor. Așadar, decizia, deși are caracter obligatoriu între părți, nu poate fi pusă în aplicare dacă partea care a pierdut în această procedură nu execută de bună voie hotărârea Comisiei de Soluționare a Disputelor.

Pe de altă parte, nu de puține ori, părțile renunță neconștient la inserarea în contractul lor a instituțiilor alternative de soluționare a disputelor (comisia de judecată a disputelor sau tribunalul arbitral), supunând disputele contractuale doar jurisdicției de drept comun, care de cele mai multe ori nu se dovedește cea mai bună alternativă din cauza supraîncărcării rolului

instanțelor.

Având în vedere cele de mai sus, considerăm că este esențială obținerea de consultanță juridică de calitate în faza de ofertare pentru întocmirea Cerințelor Beneficiarului și pentru transpunerea în Condițiile Particulare a termenilor comerciali ai contractului și a cadrului juridic național.

Față de atribuțiile importante ale Inginerului – consultant în contractele de construire - gestiunea reclamațiilor, evaluarea lucrărilor în vederea emiterii certificatelor de plată, ratificarea testelor și programelor antreprenorului, ordonarea variațiilor, inspectarea și examinarea lucrărilor, etc. - selecția diligentă a entității ce va avea acest rol contractual este un element esențial în reușita proiectului.

Armonizarea cadrului legislativ pentru produsele de construcții și impactul asupra pieței construcțiilor

Anna Maria Schiau, consultant tehnic

Construcțiile și produsele pentru construcții au reprezentat întotdeauna un domeniu de mare importanță datorită implicării lor, sub aspecte multiple (directe și indirecte), în siguranța publică, în protecția sănătății și a vieții oamenilor, precum și în protecția mediului înconjurător.

O serie de caracteristici specifice construcțiilor (durata mare de exploatare, caracterul imobil, volumul mare de materiale și de muncă implicat în realizarea lor, caracterul de unicat al fiecărei construcții) diferențiază construcțiile de celelalte categorii de produse; ca atare cadrul legislativ și de reglementare pentru acest domeniu prezintă o serie de particularități.

Reglementarea domeniului

construcțiilor:

⇒ se realizează pe două nivele: la nivel european (*acquis comunitar*) și la nivel național (legi, hotărâri ale guvernului și ordine ale autorității de reglementare - în prezent Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului).

⇒ ia în considerare domeniul produselor pentru construcții și domeniul construcțiilor (implicând conceperea, proiectarea, executarea, utilizarea și postutilizarea acestora).

Constituirea pieței unice europene a impus formularea unor reguli pentru calitatea produselor care pot circula în această piață, respectiv armonizarea criteriilor și condițiilor privind caracteristicile și utilizarea produselor.

Pentru domeniul construcțiilor și al

produselor pentru construcții, în UE a fost elaborată Directiva 89/106/CEE (DPC) privind corelarea dispozițiilor legislative, reglementare și administrative ale statelor membre în ceea ce privește produsele pentru construcții. La nivel național această directivă a fost transpusă prin HG 102/2003, înlocuită apoi de HG nr. 622/2004 cu modificări ulterioare prin HG 1031/2010.

Prin Directiva pentru Produse de Construcții s-a impus:

⇒ considerarea cerințelor esențiale pentru construcții la stabilirea cerințelor pentru produsele de construcții prin specificații tehnice (standarde armonizate, acorduri tehnice europene, standarde naționale recunoscute);

⇒ marcarea cu simbolul CE pe produsele certificate pe baza specificațiilor tehnice;

⇒ supravegherea funcționării sistemului (supravegherea pieței).

Aplicarea marcatului CE este modalitatea prin care se arată că produsele sunt corespunzătoare, adică:

⇒ caracteristicile lor sunt conforme cu prevederile standardelor europene aferente (standarde armonizate);

⇒ s-a aplicat un sistem de management al calității la fabricarea lor în vederea asigurării unui nivel de calitate adecvat;

⇒ calitatea lor evaluată de organisme independente acceptate de părțile implicate (organisme notificate), conform unor sisteme de evaluare diferențiate după impactul produselor respective

Consiliul Român pentru Clădiri Verzi

www.rogbc.org

asupra protecției oamenilor, a mediului social și a mediului înconjurător.

Începând cu aprilie 2011 a fost publicat noul Regulament al Parlamentului și al Consiliului European, de stabilire a unor condiții armonizate pentru comercializarea produselor de construcții, CPR EU 305/2011, care va înlocui Directiva 89/106/CEE după o perioadă de coexistență a celor două documente până în iulie 2013.

Motivul care a dus la revizuirea Directivei pentru Construcții au fost în principal următoarele:

⇒ aplicarea diferită a DPC în țările membre (ceea ce a condus la diminuarea încrederii în marcajul CE).

S-a înregistrat o cerere unanimă de consolidare a credibilității întregului sistem prin înăsprirea criteriilor de desemnare și de notificare a organismelor de certificare a produselor și printr-o mai bună coordonare a supravegherii pieței.

⇒ necesitatea redefinirii Noii Abordări (lansată acum 20 de ani) în corelare cu obiectivele legislației comunitare (în mod particular trebuie luate în considerare strategiile legate de dezvoltarea durabilă).

Principalele obiective ale noului Regulament pentru Produse de Construcții (RPC) au fost:

⇒ facilitarea punerii în aplicare a regulamentului prin stabilirea unor mecanisme simplificate, destinate în mod special diminuării sarcinilor producătorilor;

⇒ garantarea prezentării unor informații clare cu privire la performanțele produselor pentru construcții;

⇒ furnizarea unui limbaj tehnic comun care să fie utilizat:

a) de producători în momentul introducerii pe piață a produselor

b) de autorități atunci când stabilesc cerințele tehnice pentru produse/lucrări de construcții.

Acest nou regulament aduce o serie de modificări importante, dintre care două vor avea un impact major în contextul actual al pieței produselor pentru construcții și anume:

1. Introducerea unei cerințe esențiale suplimentare: utilizarea sustenabilă a resurselor naturale

Astfel, la cele șase cerințe esențiale:

a) - rezistența mecanică și stabilitate;

b) - siguranța în caz de incendiu;

c) - igiena, sănătate și mediu;

d) - siguranța la utilizare;

e) - protecție împotriva zgomotului;

f) - economie de energie și izolare termică.

se adaugă o cerință aflată în directă legătură cu protecția mediului.

Lucrările de construcții trebuie astfel proiectate, construite și demolate încât utilizarea resurselor naturale să fie sustenabilă și să asigure următoarele:

⇒ reciclarea lucrărilor de construcții, a materialelor și părților componente, după demolare;

⇒ durabilitatea lucrărilor de construcții;

⇒ utilizarea la lucrările de construcții a unor materii prime și secundare inofensive față de mediu.

2. Declarație de performanță – în locul declarației de conformitate, care va conține lista caracteristicilor esențiale ale produsului de construcție pentru care se declara performanțe și nivelurile sau clasele respectivei performanțe, precum și informații privind substanțele periculoase (conform regulamentului REACH).

În România, domeniul construcțiilor a fost un domeniu avansat și novator. Aplicarea sistemelor calității și a evaluării conformității s-a practicat, încă de la începutul anilor '80 atât în proiectare, executarea lucrărilor cât și în laboratoarele de încercări.

După anul 1989, la elaborarea și revizuirea unor reglementări legislative naționale în domeniul construcțiilor s-au avut în vedere principiile și prevederile legislației europene în domeniu.

După aderarea la UE, integrarea în piața unică europeană a impus:

⇒ Modificări ale bazei legislative ca urmare a alinierii la legislația europeană (inclusiv cea privind protecția mediului);

⇒ Modificări ale bazei normative (reglementări tehnice, standarde, regulamente) ca urmare a alinierii la standardele europene.

Având în vedere extinderea și complexitatea sistemului național de reglementări tehnice în construcții (circa 500 reglementări tehnice specifice) revizuirea, armonizarea și corelarea acestora implică un volum enorm de munca și de specialiști din

Anna Maria Schiau, consultant tehnic.

domeniul construcțiilor.

În plus, noile standarde europene de produse și încercări aduc și ele schimbări extrem de importante atât pentru producători, laboratoarele de încercări și utilizatori. Modificarea cerințelor pentru produse (diversificarea în funcție de tipul aplicației; încadrarea în clase, categorii sau familii de produse cu caracteristici specifice; caracterizarea mult prea generală sau lipsa criteriilor de performanță), modificarea metodelor de încercare (care implică de cele mai multe ori achiziționarea de echipamente noi de încercare și necesitatea unei perioade de tranziție/adaptare la noile metode), lipsa unui vocabular comun pentru domeniile conexe sau preluarea standardelor fără traducerea acestora, limitează și

ingreunează accesul utilizatorilor.

Piața produselor de construcții este și va fi în continuare afectată de aceste schimbări, la care, în cazul producătorilor se adaugă eforturile pentru reducerea emisiilor de CO2 și gestionarea corectă a deșeurilor, precum și punerea accentului pe conceptul de durabilitate a lucrărilor de construcții și corelarea acestuia cu condițiile de mediu la care sunt supuse construcțiile în amplasament (clase de expunere).

Consiliul Român pentru Clădiri Verzi

www.rogbc.org